

HØJESTERETS DOM

afsagt tirsdag den 19. marts 2024

Sag BS-18913/2023-HJR
(2. afdeling)

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring
(advokat Inge Houe)

mod

Politiforbundet som mandatar for A
(advokat Karsten Høj)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Roskilde den 23. april 2021 (BS-43209/2019-ROS) og af Østre Landsrets 7. afdeling den 24. juni 2022 (BS-19754/2021-OLR).

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Hanne Schmidt, Lars Hjortnæs, Jan Schans Christensen, Rikke Foersom og Mohammad Ahsan.

Påstande

Appellanten, Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, har påstået frifindelse, subsidiært stadfæstelse af landsrettens dom.

Indstævnte, Politiforbundet som mandatar for A, har gentaget sin påstand for landsretten, subsidiært påstået stadfæstelse af landsrettens dom.

Supplerende sagsfremstilling

Den 31. august 2022 traf Arbejdsmarkedets Erhvervssikring endelig afgørelse om, at As erhvervsevnetab var på 50 %, og at det månedlige beløb, som han hidtil havde modtaget i erstatning, skulle nedsættes.

A anmodede i forlængelse heraf Arbejdsmarkedets Erhvervssikring om at få erstatningen i henhold til afgørelsen af 31. august 2022 kapitaliseret og anførte, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ved sin afgørelse af 31. juli 2018 burde have fastsat et sikkert erhvervsevnetab på 35 %.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring traf den 11. november 2022 afgørelse om kapitalisering af den tilkendte erstatning med et engangsbeløb på 501.839 kr., der svarede til 50 % tab af erhvervsevne. Af afgørelsen fremgår, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring – med henvisning til arbejdsskadesikringslovens § 17 a, stk. 4 – fandt, at der først kunne udbetales erstatning til A som engangsbeløb efter afgørelsen af 31. august 2022, hvor der blev truffet endelig afgørelse om hans erhvervsevnetab.

A overgik efter det oplyste den 12. maj 2023 til ledighedsydelse, og sagen om erhvervsevnetab behandles på ny af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Anbringender

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har supplerende anført navnlig, at det – når henses til den klare ordlyd af den dagældende arbejdsskadesikringslovs § 17 a, stk. 3, og når henses til, at denne bestemmelse samtidig både er udtryk for lex specialis og lex posterior i forhold til arbejdsskadesikringslovens bestemmelse om forskud på erstatning – må kræve klare holdepunkter, hvis § 17 a, stk. 3, ikke skal tages for pålydende.

Der kunne have foreligget et sådant holdepunkt, hvis ordlydsfortolkningen af § 17 a, stk. 3, fik alvorlige og helt utilsigtede økonomiske konsekvenser. Det er imidlertid ikke tilfældet hverken generelt set eller i As sag. A har fået afslag på forskud, men har til gengæld modtaget fuld løbende erstatningsydelse i de perioder, hvor han har modtaget ledighedsydelse. Var der blevet udbetalt et forskud, ville den løbende erstatningsydelse være blevet tilsvarende mindre.

Midlertidige afgørelser og afgørelser om forskud på erstatning er to forskellige forhold, og der er ikke grundlag for at forstå forarbejderne til lov nr. 493 af 12. juni 1996 – hvorved der blev indført hjemmel til at træffe midlertidige afgørelser – således, at forarbejderne skulle indeholde en tilkendegivelse af eller bekræftelse på, at der kan træffes afgørelse om forskud i et tilfælde, hvor der træffes en midlertidig afgørelse.

Forarbejderne til lov nr. 1388 af 21. december 2005, hvorved bestemmelsen i § 17 a blev indført, understøtter ikke, at det i strid med ordlyden af § 17 a, stk. 3, er muligt at træffe en delvist endelig afgørelse med henblik på at yde forskud på erstatning.

Da der i As tilfælde ikke var noget skøn at udøve, har Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke som anført af landsretten tilsidesat princippet om pligtmæssigt skøn. Det skyldes, at det følger af § 17 a, stk. 3, at personer, der modtager ledighedsydelse – i modsætning til personer i fleksjob – i det hele er afskåret fra at få truffet en endelig afgørelse.

Politiforbundet som mandatar for A har supplerende anført navnlig, at der ikke i forarbejderne til arbejdsskadesikringslovens § 17 a findes støtte for, at forskudsreglen i samme lovs § 16, stk. 3, ikke finder anvendelse, når den tilskadekomnes erhvervsevnetab skal fastsættes efter § 17 a. Det skulle i givet fald være fremgået af ordlyden af § 17 a ved en tilføjelse herom eller som minimum med klare bemærkninger i forarbejderne til § 17 a. Heller ikke i forbindelse med den seneste ændring af arbejdsskadesikringsloven, der blev gennemført ved lov nr. 1541 af 12. december 2023, har lovgiver fundet anledning til at begrænse forskudsreglens anvendelse.

Hverken ordlyden af den dagældende arbejdsskadesikringslovs § 16, stk. 3, om forskud eller bestemmelsens forarbejder giver grundlag for, at bestemmelsen skal forstås på den måde, at en afgørelse om forskud alene kan træffes, hvis der på afgørelsestidspunktet kan træffes en endelig afgørelse. En sådan fortolkning vil bevirke, at muligheden for forskud bliver illusorisk. Når forskudsreglen anvendes i sammenhæng med, at der er truffet en midlertidig afgørelse efter § 17, stk. 3, træffes der heller ikke nogen endelig afgørelse, der afslutter sagen. Det samme gælder afgørelser efter § 17 a, stk. 3, når en del af det midlertidige tab tilkendes som et sikkert tab.

Landsrettens begrundelse om manglende udøvelse af pligtmæssigt skøn henholdsvis manglende helhedsvurdering er kun rigtig, hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring var forpligtet til at foretage en vurdering af, om A var berettiget til forskud på erstatning for erhvervsevnetab efter den dagældende arbejdsskadesikringslovs § 16, stk. 3. Da det er det spørgsmål, som sagen angår, kan det, som landsretten har anført, ikke begrunde, at afgørelserne om afslag på forskud er ugyldige. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har anvendt reglerne forkert, og afgørelserne er af den grund ugyldige.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagens baggrund og problemstilling

A, der siden 1984 havde arbejdet som polititjenestemand, blev i 2011 afskediget på grund af helbredsmæssig utjenestedygtighed som følge af psykiske gener. Den 13. juli 2011 traf Arbejdsskadestyrelsen (nu Arbejdsmarkedets Erhvervssikring) afgørelse om at anerkende As sygdom i form af posttraumatisk stressyndrom (PTSD) som en arbejdsskade. Han blev i 2012 af Greve Kommune visiteret til fleksjob.

Den 12. juli 2018 og den 15. marts 2019 anmodede A, der da modtog ledighedsydelse, under henvisning til den dagældende arbejdsskadesikringslovs § 16, stk. 3, Arbejdsmarkedets Erhvervssikring om at fastsætte hans sikre erhvervsevnetab til mindst 15 % og at udbetale forskud på erstatning for erhvervsevnetab som kapitalbeløb i overensstemmelse hermed. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afslog ved afgørelser af 31. juli 2018 og 27. juni 2019 As anmodninger med den begrundelse, at arbejdsskadesikringslovens § 17 a, stk. 4, ikke giver mulighed for at tilkende sikkert tab af erhvervsevne for personer, der aktuelt modtager ledighedsydelse.

Sagen angår, om den dagældende arbejdsskadesikringslovs § 16, stk. 3 (nu § 16, stk. 6), sammenholdt med § 17 a indebærer, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i en situation som den foreliggende, hvor den tilskadekomne modtager ledighedsydelse, ikke kan træffe afgørelse om forskud på erstatning for erhvervsevnetab inden den endelige afgørelse om erstatning.

Forskud på erstatning for erhvervsevnetab

Af den dagældende arbejdsskadesikringslovs § 16, stk. 3, fremgår, at forskud på erstatning for bl.a. tab af erhvervsevne kan udbetales i tiden inden den endelige afgørelse.

Bestemmelsen blev indsat ved lov nr. 142 af 25. marts 1987 som § 26, stk. 3, i arbejdsskadeforsikringsloven. Af forarbejderne fremgår bl.a., at bestemmelsen giver den skadelidte mulighed for at opnå ydelser (forskudsudbetaling), selv om erstatningsspørgsmålet endnu ikke er endeligt afgjort, og at forskud således kan udbetales, når skaden er anerkendt, og når det skønnes sandsynligt, at der tilkendes erstatning.

Højesteret finder, at arbejdsskadesikringslovens § 16, stk. 3, om forskudsudbetaling efter sin ordlyd og forarbejder også omfatter en situation som den foreliggende, hvor den tilskadekomne aktuelt modtager ledighedsydelse.

Af arbejdsskadesikringslovens § 17 a, stk. 3 – der blev indsat ved lov nr. 73 af 16. november 2005 – følger, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffer midlertidig afgørelse om tab af erhvervsevne, når tilskadekomne, der er visiteret til fleksjob, modtager ledighedsydelse. Det samme følger af arbejdsskadesikringslovens § 17 a, stk. 4, 1. pkt., jf. lov nr. 1380 af 23. december 2012.

Der er hverken i disse bestemmelsers ordlyd eller forarbejder holdepunkter for, at arbejdsskadesikringslovens § 16, stk. 3, ikke kan anvendes i en situation, hvor den tilskadekomne modtager ledighedsydelse. Højesteret bemærker, at det i forarbejderne til lov nr. 492 af 12. juni 1996, hvor der blev indført hjemmel til at

træffe midlertidige afgørelser, er anført, at praksis med midlertidige erstatninger ikke har sammenhæng med forskud på erstatning, der kan ydes inden for det beløb, som Arbejdsskadestyrelsen (nu Arbejdsmarkedets Erhvervssikring) skønner, der under alle omstændigheder vil blive tilkendt.

På den anførte baggrund tiltræder Højesteret, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring efter den dagældende arbejdsskadesikringslovs § 16, stk. 3, sammenholdt med lovens § 17 a ikke er afskåret fra at træffe afgørelse om at udbetale forskud på erstatning for erhvervsevnetab i en situation som den foreliggende, hvor den tilskadekomne på tidspunktet for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse modtager ledighedsydelse.

Henset til bl.a., at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke har realitetsbehandlet As anmodninger om forskudsudbetaling, hjemviser Højesteret sagen.

Konklusion

Højesteret stadfæster landsrettens dom, således at sagen hjemvises til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring med henblik på stillingtagen til As anmodninger om forskudsudbetaling på erstatning for erhvervsevnetab.

THI KENDES FOR RET:

Landsrettens dom stadfæstes, således at sagen hjemvises til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring med henblik på stillingtagen til As anmodninger om forskudsudbetaling på erstatning for erhvervsevnetab.

I sagsomkostninger for Højesteret skal Arbejdsmarkedets Erhvervssikring betale 50.000 kr. til Politiforbundet som mandatar for A.

De idømte sagsomkostningsbeløb skal betales inden 14 dage efter denne højesteretsdoms afsigelse og forrentes efter rentelovens § 8 a.